

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ สรพ.๑๕๒ /๒๕๕๕

สำนวนเลขที่ ๖๙/๑๙๙/๒๕๕๕ (มีมติครั้งที่ ๖๙/๒๕๕๕ วันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (การเงินการคลัง)

เรื่อง การตั้งงบประมาณรายจ่ายและการเบิกจ่ายเงินของเทศบาลไม่เป็นไปตามระเบียบ

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้ตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดของเทศบาล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ และ ๒๕๕๐ โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการตั้งงบประมาณรายจ่ายและเบิกจ่ายเงินผิดหมวดรายจ่าย จำนวน ๘ ฎีกา เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย วิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒๐๕,๓๐๐ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า มีเจ้าหน้าที่กระทำความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เห็นควรเรียกเงินคืนจากบุคคลดังต่อไปนี้

๑. นาง ย. รับผิดเป็นเงินจำนวน ๑๐,๒๐๐ บาท
๒. นาง น. รับผิดเป็นเงินจำนวน ๓๐๐ บาท
๓. นาง ส. รับผิดเป็นเงินจำนวน ๘,๗๕๐ บาท
๔. นาง อ. รับผิดเป็นเงินจำนวน ๑๐,๕๕๐ บาท
๕. นาย ม. รับผิดเป็นเงินจำนวน ๔,๑๐๐ บาท และ
๖. นาย ป. รับผิดเป็นเงินจำนวน ๔,๑๐๐ บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา ๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๔๑

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๙ และ ๒๕๕๐ เทศบาลได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายและเบิกจ่ายเงินจากหมวดค่าใช้สอย เพื่อสนับสนุนชุมชนหรือองค์กร รวม ๘ ฎีกา เป็นเงินจำนวน ๒๐๕,๓๐๐ บาท ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้ตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ และ ๒๕๕๐ โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการตั้งงบประมาณรายจ่ายและเบิกจ่ายเงินผิดหมวดรายจ่าย เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และตามบัญชีจำแนกประเภทรายจ่ายและเสนอแนะว่า หากมีความจำเป็นอย่างยิ่งให้ขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการเป็นกรณีพิเศษ ถ้าไม่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการเรียกเงินคืนจากผู้รับผิดชอบ เทศบาลจึงได้มีหนังสือขออนุมัติไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ไม่ได้รับการอนุมัติ เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒๐๕,๓๐๐ บาท ซึ่งพิจารณาความรับผิดทางละเมิดแต่ละกรณีได้ ดังนี้

๑. การเบิกจ่ายเงินตามฎีกาเลขที่ ๑ จำนวนเงิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท โครงการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และฎีกาเลขที่ ๒ จำนวนเงิน ๒๗,๓๐๐ บาท โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรสตรีชุมชน ซึ่งเป็นเงินอุดหนุนองค์กรสตรี รวม ๒ ฎีกา เป็นเงินจำนวน ๑๖๗,๓๐๐ บาท จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลตำบลได้ตั้งงบประมาณสำหรับโครงการดังกล่าวไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเบิกจ่ายเงินในหมวดค่าใช้สอยเพื่อสนับสนุนองค์กรหรือชุมชน การดำเนินการโครงการดังกล่าวจึงเป็นการตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายผิดหมวดรายจ่าย เนื่องจากการสนับสนุนเงินให้ชุมชนหรือองค์กรจะต้องตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายจากหมวดเงินอุดหนุน จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แม้ภารกิจการสนับสนุนชุมชนและองค์กรสตรีจะเป็นอำนาจหน้าที่ของของเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และประชาชนก็ได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าว แต่การตั้งงบประมาณของเทศบาลตำบลก็ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการด้วย ตามข้อเท็จจริงเป็นการตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายผิดหมวดรายจ่ายเท่านั้น พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

๒. การเบิกจ่ายเงินตามฎีกาเลขที่ ๓ จำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท สมทบกฐินวัด ก. ฎีกาเลขที่ ๔ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐ บาท สมทบกฐินอำเภอก. ฎีกาเลขที่ ๕ จำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท สมทบกฐินสามัคคี ฎีกาเลขที่ ๖ จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท สมทบผ้าป่าสามัคคีวัด ส. ฎีกาเลขที่ ๗ จำนวนเงิน ๔,๐๐๐ บาท สมทบผ้าป่ามหากุศลงานมหกรรมรวมพลังสร้างสุขภาพ และฎีกาเลขที่ ๘ จำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท สมทบผ้าป่าสามัคคีจัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพ และสวัสดิการฯ รวม ๖ ฎีกา เป็นเงินจำนวน ๓๘,๐๐๐ บาท จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลตำบลได้เบิกจ่ายเงินในหมวดค่าใช้สอยเพื่อร่วมทำบุญในการทอดกฐินหรือทอดผ้าป่า ซึ่งเป็นกรณีที่เทศบาลได้รับเชิญร่วมทำบุญในการทอดกฐินหรือทอดผ้าป่า อันมีลักษณะเป็นการแจ้งให้เทศบาลบอกกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลร่วมทำบุญ โดยที่เทศบาลมิได้เป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่ออย่างใด ซึ่งการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าใช้สอย เทศบาลจะต้องเป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และเป็นการเบิกจ่ายโดยไม่มีระเบียบหรือกฎหมายให้เบิกจ่ายได้ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๓๘,๐๐๐ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

๑) นาง ส. ตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี ในฐานะเจ้าหน้าที่การเงิน มีหน้าที่ตรวจสอบว่า การเบิกจ่ายเงินสามารถทำได้ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ก่อนนำเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง ส. เป็นผู้ลงนามในฎีกาในฐานะเจ้าหน้าที่งบประมาณ ให้มีการเบิกจ่ายเงินจากหมวดค่าใช้สอยเพื่อร่วมทำบุญในการทอดกฐินหรือทอดผ้าป่า โดยไม่ได้ตรวจสอบว่าสามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบหรือไม่ หรือไม่ได้ทักท้วงหากดำเนินการไม่ชอบ เนื่องจากการเบิกจ่ายเงินจากหมวดค่าใช้สอย เทศบาลจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเองหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๓๘,๐๐๐ บาท จึงให้นาง ส. รับผิดชอบส่วนที่ตนเกี่ยวข้อง ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ รายละเอียดปรากฏตามตารางแนบท้าย

๒) นาง อ. ตำแหน่งรองปลัดเทศบาล รักษาการหัวหน้าหน่วยงานคลังเทศบาล มีหน้าที่ควบคุม กลั่นกรอง ตรวจสอบงบประมาณรายจ่ายและการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติ จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง อ. เป็นผู้ผ่านความเห็นในบันทึกขออนุมัติเบิกจ่ายเงินและเป็นผู้ตรวจฎีกาให้มีการเบิกจ่ายเงินจากหมวดค่าใช้สอยเพื่อร่วมทำบุญในการทอดกฐินหรือทอดผ้าป่า โดยไม่ได้ตรวจสอบว่าสามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบหรือไม่ หรือไม่ได้ทักท้วงหากดำเนินการไม่ชอบ เนื่องจากการเบิกจ่ายเงินในหมวดค่าใช้สอย เทศบาลจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเองหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๓๘,๐๐๐ บาท จึงให้นาง อ. รับผิดตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ รายละเอียดปรากฏตามตารางแนบท้าย

๓) นาย ม. ตำแหน่งปลัดเทศบาล ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีหน้าที่ควบคุมดูแล การปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง กลั่นกรอง และตรวจสอบเพื่อให้มีการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้อง ก่อนนำเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติ จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ม. เป็นผู้เสนอความเห็นในบันทึกขออนุมัติเบิกจ่ายเงินและลงนามในฎีกาเห็นควรให้มีการเบิกจ่ายเงินจากหมวดค่าใช้สอยเพื่อร่วมทำบุญในการทอดกฐินหรือทอดผ้าป่า โดยไม่ได้ตรวจสอบว่าสามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบหรือไม่ หรือไม่ได้ทักท้วงหากดำเนินการไม่ชอบ เนื่องจากการเบิกจ่ายเงินในหมวดค่าใช้สอย เทศบาลจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเองหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๓๘,๐๐๐ บาท จึงให้นาย ม. รับผิดตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ รายละเอียดปรากฏตามตารางแนบท้าย

๔) นาย ป. ตำแหน่งนายกเทศมนตรี ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีหน้าที่กำกับดูแล การบริหารราชการและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้อง จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ป. เป็นผู้ลงนามอนุมัติในบันทึกขออนุมัติเบิกจ่ายเงินและลงนามในฎีกาให้มีการเบิกจ่ายเงินจากหมวดค่าใช้สอย เพื่อร่วมทำบุญในการทอดกฐินหรือทอดผ้าป่า เนื่องจากการเบิกจ่ายเงินในหมวดค่าใช้สอย เทศบาลจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเองหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๓๘,๐๐๐ บาท จึงให้นาย ป. รับผิดตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ รายละเอียดปรากฏตามตารางแนบท้าย

รายละเอียดสัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในแต่ละฎีกา

ฎีกาเลขที่	จำนวนเงิน	ฝ่ายการเงิน		ปลัดเทศบาล	นายกเทศมนตรี
		เจ้าหน้าที่ การเงิน (ผู้จ่าย)	หัวหน้า หน่วยงาน คลัง		
๓	๒๐,๐๐๐	นาง ส. รับผิดชอบ ๓๐% (๖,๐๐๐ บาท)	นาง อ. รับผิดชอบ ๓๐% (๖,๐๐๐ บาท)	นาย ม. รับผิดชอบ ๒๐% (๔,๐๐๐ บาท)	นาย ป. รับผิดชอบ ๒๐% (๔,๐๐๐ บาท)
๔	๒,๐๐๐	นาง ส. รับผิดชอบ ๓๐% (๖๐๐ บาท)	นาง อ. รับผิดชอบ ๓๐% (๖๐๐ บาท)	นาย ม. รับผิดชอบในอัตรา ๒๐% (๔๐๐ บาท)	นาย ป. รับผิดชอบ ๒๐% (๔๐๐ บาท)
๕	๑,๐๐๐	-	นาง อ. รับผิดชอบ ๖๐% (๖๐๐ บาท)	นาย ม. รับผิดชอบในอัตรา ๒๐% (๒๐๐ บาท)	นาย ป. รับผิดชอบ ๒๐% (๒๐๐ บาท)
ฎีกาเลขที่	จำนวนเงิน	ฝ่ายการเงิน		ปลัดเทศบาล	นายกเทศมนตรี
		เจ้าหน้าที่ การเงิน (ผู้จ่าย)	หัวหน้า หน่วยงาน คลัง		
๗	๔,๐๐๐	นาง ส. รับผิดชอบ ๓๐% (๑,๒๐๐ บาท)	นาง อ. รับผิดชอบ ๓๐% (๑,๒๐๐ บาท)	นาย ม. รับผิดชอบ ๒๐% (๘๐๐ บาท)	นาย ป. รับผิดชอบ ๒๐% (๘๐๐ บาท)
๖	๑๐,๐๐๐	นาง ส. รับผิดชอบ ๓๐% (๓,๐๐๐ บาท)	นาง อ. รับผิดชอบ ๓๐% (๓,๐๐๐ บาท)	นาย ม. รับผิดชอบ ๒๐% (๒,๐๐๐ บาท)	นาย ป. รับผิดชอบ ๒๐% (๒,๐๐๐ บาท)
๘	๑,๐๐๐	นาง ส. รับผิดชอบ ๓๐% (๓๐๐ บาท)	นาง อ. รับผิดชอบ ๓๐% (๓๐๐ บาท)	นาย ม. รับผิดชอบ ๒๐% (๒๐๐ บาท)	นาย ป. รับผิดชอบ ๒๐% (๒๐๐ บาท)
รวม	๓๘,๐๐๐	๑๑,๑๐๐	๑๑,๗๐๐	๗,๖๐๐	๗,๖๐๐

สรุป จึงเห็นควรเรียกให้รับผิดชอบเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๘,๐๐๐ บาท จากบุคคลดังต่อไปนี้

๑. นาง ส. จำนวน ๑๑,๑๐๐ บาท
 ๒. นาง อ. จำนวน ๑๑,๗๐๐ บาท
 ๓. นาย ม. จำนวน ๗,๖๐๐ บาท
 ๔. นาย ป. จำนวน ๗,๖๐๐ บาท

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนเรื่องนี้ได้สอบปากคำนาย ป. จึงให้เทศบาลให้โอกาสนาย ป. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และหากปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานใดที่จะทำให้ความเห็นของกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงไปก็ให้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ผู้ย่อ	นางสาวกัณยารัตน์	รุ่งนภาพร	นิติกรปฏิบัติการ
ผู้ตรวจ	๑. นายกริช	บัวทอง	หัวหน้าฝ่าย
	๒. นางพรทิพย์	บันไดเพชร	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ตพ. ๓

